

Crna Gora
Ministarstvo odbrane

BESPLATAN
PRIMJERAK

PARTENER

Mjesečnik o evroatlantskim integracijama, odbrani i vojsci broj 22 januar 2010. godine

INTERVJU SA PREDSJEDAVAJUĆIM VOJNIM
KOMITETOM NATO ADMIRALOM ĐAMPAOLOM DI PAOLOM
CRNOGORSKA VOJSKA IDE U PRAVOM SMJERU

VOJSKA CRNE GORE UČESTVOVALA
U SANIRANJU POSLJEDICA OD POPLAVA
PRVA - KAD JE NAROD U NEVOLJI

ISSN 1800-7759

9 771800 775009

Crna Gora
Ministarstvo odbrane

Vojska
Crne Gore

Nova snaga - Vojska Crne Gore

SADRŽAJ

INTERVJU SA PREDSEDAVAJUĆIM VOJNOG KOMITETA NATO ADMIRALOM ĐAMPAOLO DI PAOLOM	4
CRNOGORSKA VOJSKA IDE U PRAVOM SMJERU <i>Mr Vidak Latković</i>	
KOMENTAR: NIJE SRBIJA PROTIV NATO-A	7
<i>Ilija Despotović</i>	
TEMA: PRVA - KAD JE NAROD U NEVOLJI	9
<i>Mihailo Danilović</i>	
TEMA: ZA BUDUĆE GENERACIJE BEZ RATA	11
<i>Olivera Đukanović</i>	
PRENOSIMO: LIDER POZDRAVLJA POMOĆ SAD-A NOVIM ZEMLJAMA	12
NAJBOLJE SPECIJALNE VOJNE JEDINICE U SVIJETU: SUROVI DO BOLA	13
POVOD: VOJNA BAZA „MARMAL“ U AVGANISTANU	14
<i>pk Zoran Lazarević</i>	
SVE U SKLADU SA USTAVOM	16
<i>Mihailo Danilović</i>	
PREDSTAVLJAMO: PODOFICIRSKI LANAC PODRŠKE	18
<i>stvlk Vladan Kojić</i>	
VOJNA TEHNIKA: NOVI TERENAC VOJSKE CRNE GORE	20
IZ DIREKCIJE ZA ZAŠTITU TAJNIH PODATAKA: BEZBJEDNOSNE PROCEDURE ZA RAZMJENU PODATAKA	22
POVOD: MAĐARI ČEKAJU CRNOGORCE	23
SPORT U VCG: EKIPA VOJSKE U STRELJAŠTVU	25
<i>ppk Radoljub Vitorović</i>	
DNEVNIK VOJNOG POSMATRAČA	26
<i>Kapetan Branko Đurđić</i>	

IMPRESSUM

Partner - mjesečnik o evroatlantskim integracijama, odbrani i Vojsi

Januar 2010. godine BROJ: 22

IZDAVAČ: Ministarstvo odbrane Crne Gore

ZA IZDAVAČA: mr Boro Vučinić

UREĐIVAČKI ODBOR: Draško Jovanović,
Olivera Đukanović, Vidak Latković i Ilija Despotović

REDAKCIJA: pk Čedo Marinović, Tihomir Mijović, Mihailo Danilović, Irena Radoman, Zorica Minevski i Petar Koprivica

TEHNIČKI UREDNIK: Miodrag Kankaraš

FOTO: Ivan Petrović i arhiva Ministarstva odbrane

KONTAKT: Portparol // **TEL/FAX:** +382 20 241 375

E-MAIL: pr@mod.co.me

WEB: www.gov.me/odbrana

ADRESA: Jovana Tomaševića 29

ŠTAMPA: Pobjeda, Podgorica // **TIRAŽ:** 5.000

Priprema za tri vježbe

Glavna planska konferencija za pomorsku vježbu „Cooperative Mako 2010“ održana je sredinom januara u Baru. Dogovoren je nastavak priprema za vježbu koja će biti održana tokom ljeta u teritorijalnim vodama Crne Gore i međunarodnim vodama.

„Cooperative Mako“ je NATO/PzM vježba namijenjena partnerskim zemljama koje, u saradnji sa NATO članicama, treba da unaprijede interoperabilnost i poboljšaju svoje operativne sposobnosti za učešće u operacijama odgovora na krizne situacije na moru. Vježba će se sastojati od nekoliko segmenata kroz realizaciju uvježbavanja za sljedeće operacije: Operacija za prečavanja pomorskog saobraćaja (MIO), Operacija neborbene evakuacije (NEO), CIMIC operacija, Taktičko uvježbavanje i manevrisanje (TAKEX), Uvježbavanje boardnig timova (BOARDEX) i Uvježbavanje artiljerijskog gađanja (GUNEX). Vježba „Cooperative Mako“ će biti realizovana u junu ove godine i to u dvije faze, u luci i na moru, u trajanju od po sedam dana.

Za oktobar je predviđena i realizacija NATO/PzM pomorske vježbe „Cooperative Marlin“. „Cooperative Marlin“ je komandno-štabna vježba (CPEX) sa namjenom obuke ljudstva za planiranje i realizaciju operacija na moru, u skladu sa NRF konceptom (NATO Response Force). Cilj vježbe je unapređenje interoperabilnosti mornaričkih snaga u operacijama odgovora na krizne situacije, borbenih evakuacija, presretanja na moru, borbi protiv terorizma, humanitarnoj pomoći, djelovanju kod katastrofa itd. Vježba se sprovodi jedanput godišnje, sa ciljem poboljšanja mornaričke interoperabilnosti između

država članica NATO-a, Partnerstva za mir, Mediteranskog Dijaloga i Istanbulske inicijative za saradnju.

Prva Radionica za pripremu i organizaciju vojno-medicinske vježbe „MEDCEUR 2010“ koja će se u septembru održati u Crnoj Gori, realizovana je početkom januara u Centru za obuku Vojske Crne Gore. Nakon Inicijalne planske konferencije koja je održana u novembru prošle godine u Bečićima, ovo je prva iz niza aktivnosti koje se odnose na pripremu najznačajnije vojno-medicinske vježbe koju zajednički organizuju Ministarstvo odbrane i Komanda američkih snaga u Evropi (EUCOM), dok će se glavna planska konferencija održati početkom marta u Garmašpartenkirhenu.

MEDCEUR (Medical Training Exercise in Central and East Europe) je multinacionalna vojno-medicinska vježba koja ima za cilj da, u duhu saradnje Partnerstva za mir, unaprijedi kapacitete, obuku i sposobnost zajedničkog djelovanja u vanrednim situacijama, provjeri spremnost medicinskih timova i doprinese razvijanju razumijevanja i partnerstva zemalja učesnica. Vježbu organizuje Komanda američkih snaga za Evropu USEUCOM, uz podršku zemlje domaćina. Učesnici septembarske vježbe su Jermenija, Azerbejdžan, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Srbija, Ukrajina i SAD. Vježba će biti realizovana tokom dvije sedmice i podijeljena je na dva dijela - akademski i praktični, a scenario vježbe za narednu godinu je vanredna situacija zemljotresa, poplave i hemijske katastrofe.

I. Radoman

Predsjedavajući Vojnom komitetu NATO admiral Đampaolo Di Paola

Crnogorska vojska ide u pravom smjeru

Imate viziju i ambiciju koje su veoma realne, crnogorska vojska kreće se u pravom smjeru, a činjenica da ćete poslati svoje trupe u Avganistan zapravo je svjedočenje procesu transformacije vojske, kaže u intervjuu za „Partner“ prvi oficir NATO-a i dodaje da je zaista veliko dostignuće što smo uspjeli da za šest mjeseci pripremimo naše snage za odlazak u Avganistan.

Kao najviši vojni predstavnika NATO-a, kako ocjenjujete uspjeh dosadašnjih reformi u Vojski Crne Gore? Koliko je urađeno u prihvatanja NATO standarda i dostizanju interoperabilnosti sa NATO snagama?

Prije svega, želio bih da kažem da sam tokom posjete imao veoma dobru diskusiju sa vašim ministrom odbrane i načelnikom Generalštaba i impresija koju nosim sa sobom jeste da se crnogorska vojska kreće u pravom smjeru, iako je to neizbježno dug proces. To je proces koji se ne dešava preko noći i tokom kojega je neophodna podrška u razumnim finansijskim sredstvima, jer, kao što znamo, bez takve pomoći ne može se ništa uraditi. Imate viziju i ambiciju koje su veoma realne. Činjenica da ćete poslati svoje trupe, na nivou voda, u Avganistan, što je u suštini i najzahtjevnija misija Alijanse, zapravo je svjedočenje procesu transformacije i moramo nastaviti zajedno da radimo u tom cilju.

Pomenuli ste više puta da je naše učešće u Avganistanu važno. Možete li nam pojašniti u čemu se ogleda značaj naše odluke da doprinesemo ISAF misiji?

Mislim da je riječ o dvostrukom značaju. S jedne strane, volja Crne Gore da bude prisutna, zajedno sa NATO-m u Avganistanu, daje veći politički značaj toj misiji, a sa druge strane, tehnički gledano, značajno je i za vas jer će to biti podstrek koji će ubrzati

transformaciju vaših oružanih snaga, u skladu sa standardima NATO snaga. Znamo da nije lako, ali je zaista jedno veliko dostignuće da ste uspjeli za šest mjeseci da pripremite vaše ljudstvo za odlazak u Avganistan, u ovom slučaju sa Mađarima. Dakle, učešće u jednoj operaciji Alijanse je veliki pokretač.

Takođe i veliki izazov, rekao bih...

Podstrek i izazov idu ruku pod ruku i ako nemate izazova teško se ista može promijeniti. Ali, izazovi su zaista vrlo važni da nas primoraju na promjene, tako da bi uvijek trebali da tražimo izazove kako bi se lakše mijenjali.

Jedno od čestih pitanja koja su Vam postavljana tokom vašeg boravka bilo je kakvo je vaše mišljenje o bezbjednosnoj situaciji u Avganistanu. Dakle, kako procjenjujete sadašnju situaciju u Avganistanu?

Jasno je da je bezbjednosna situacija u Avganistanu vrlo kompleksna i vrlo teška. Ako pogledamo ono što se desilo prije nekoliko dana u Kabulu, veoma je jasno da su naši protivnici odlučni da urade sve što je u njihovoj moći kako bi spriječili međunarodnu zajednicu i avgranistansku vladu da sagrađe bezbjedni Avganistan. Ali, u isto vrijeme, vidim i jaču volju međunarodne zajednice. Tako, kraj prošle godine i početak ove godine obilježila je procjena komandanta ISAF-a koja je i donijela odre-

đene promjene. Američka administracija je vrlo odlučna da pošalje još trupa u Avganistan, ali i vlasti drugih evropskih saveznika spremne su da povećaju svoje učešće u Avganistanu. Sve te, rekao bih, manifestacije odlučnosti Evrope i NATO-a su isključivo u cilju da se poboljša stanje u Avganistanu. Mislim da će 2010. godina biti godina promjene i siguran sam da ćemo vidjeti da će okolnosti početi da rade u našu korist. Vidjećemo, takođe, jači napor u izgradnji avganistanskih bezbjednosnih snaga - voj-

ske i policije. Dakle, postoji vrlo jaka volja i odlučnost kako Avganistanaca tako i međunarodne zajednice da promijene tok stvari i postoji nova odlučnost da se ta misija privede kraju, tako da sam ubijeđen da ćemo zajedno uspjeti u toj namjeri.

Kakva je situacija u sjevernom dijelu Avganistana, posebno u regionu gdje šalje-mo naše trupe. Znamo da je to dio Avganistana u kojem možemo očekivati manje rizika i izazova. Šta bi zaista mogli očekivati tamo?

Sjeverni dio Avganistana je uvijek bio manje problematičan u odnosu na istočni i južni dio, iako smo nedavno vidjeli da i na sjeveru postoje aktivnosti Talibana, naravno, ne u Poli Komriju, već na nekim drugim mjestima. Takođe, na sjeveru ima indika-

cija da se situacija pogoršava, ali se to ne odnosi na regiju gdje vaš vod treba da bude upućen. Znam da su mađarske snage učinile odličan posao i mislim da će vaše trupe vršiti operaciju u jednom okruženju koje će značajno pomoći avganistanskom narodu kada je riječ o bezbjednosti.

Tokom intenzivne posjete, održali ste i predavanje o novom Strateškom konceptu NATO-a. To je vrlo popularna tema. Da li biste mogli biti precizniji šta bi mogli očekivati u novom konceptu, u odnosu na stari, a posebno kada je riječ o izazovima i prijetnjama?

Početni korak u tom velikom poslu jeste analiza bezbjednosne situacije u 21. vijeku, koja definitivno nije ista kao što je i ranije bila, u vrijeme, recimo, Hladnog rata. To će biti okruženje koje će karakterisati globalne terorističke prijetnje, nesredene države, proliferacija oružja... Takođe, u Evropi neće biti sve isto poslije rata u Gruziji. U okviru tog konteksta, NATO će morati da razvije širu strategiju koja će biti zasnovana ne samo na kolektivnom sistemu odbrane s obzirom da se mnogi izazovi, koje sam već ranije pomenuo, ne mogu riješiti u nekoj striktnoj odbrambenoj interpretaciji. Dakle, moramo krenuti naprijed, gdje su krize i gdje su izazovi i pokušati tamo da spriječimo izazove. Alijansa će morati da sarađuje sa drugim organizacijama, jer vojska ne može sama da rješava sve probleme. Vojska nam je svakako potrebna, ali su nam potrebni i drugi kapaciteti, kao što je u Avganistanu jasno demonstrirano, tako da je to ono što se zove složeni pristup na jednom mjestu.

Pored Avganistana i misije ISAF, koje su to druge zahtjevne NATO misije?

Trenutno, prije svega, borba protiv terorizma. Na primjer, nova dimenzija je pomorska sigurnost. Mi smo sada prisutni u somalijskim obalnim vodama, ali će biti daljeg širenja strategije pomorske sigurnosti koja predstavlja osnovnu dimenziju za ukupnu bezbjednost. Druga oblast gdje imamo nedovršenog posla je, naravno, Balkan i posao na Balkanu će biti završen kada

sve balkanske zemlje budu integrisane u evroatlantske institucije.

Predsjednik Crne Gore primio predsjedavajućeg Vojnim komitetom NATO-a

Predsjednik Crne Gore Filip Vujanović prilikom prijema admirala di Paola iskazao je veliko zadovoljstvo zbog odluke da Crna Gora bude primljena u MAP, koje je predvorje NATO-a. Tim je data pozitivna ocjena reformama Vojske i našeg ukupnog sistema bezbjednosti, a Crnoj Gori šansa da kroz dalja dostignuća standarda NATO-a obezbijedi članstvo u ovu veliku bezbjednosnu integraciju, poručio je Vujanović. Predsjednik je ukazao da je značaj tog članstva za Crnu Goru veliki ne samo iz bezbjednosnih već i zbog političkih i ekonomskih razloga.

Admiral di Paola je rekao da je Crna Gora dobar primjer regiona i da je značajna njena posvećenost evropskim i evroatlantskim vrijednostima. On je naglasio da će Crna Gora i ubuduće u partnerstvu sa NATO-om imati snažnu podršku za ostvarenje svojih strateških integracionih ciljeva.

Pred kraj, možete li nam reći kako ste zadovoljni saradnjom sa misijom Crne Gore pri NATO u Briselu?

Tamo imate odličnu misiju. Šef vojno-odbrambene misije general Jokić je moj dobar prijatelj. Znam ga još iz doba kada je bio načelnik Generalštaba Vojske Srbije i Crne Gore i mislim da je vrlo talentovan, veoma stručan oficir i da daje odličan doprinos integraciji oružanih snaga Crne Gore u Alijansu.

I na kraju, što bi bila vaša ključna poruka našim vojnicima koji će prvi put biti raspoređeni u Avganistanu, ali i drugim pripadnicima VCG?

Prije svega želio bih da vam se zahvalim zato što ste izabrani, s obzirom da vam je ponuđeno da na dobrovoljnoj bazi budete upućeni u Avganistan. Druga poruka bi bila da budete ponosni na to što jeste, na to što ste spremni da uradite jer će to biti divan primjer za ostale pripadnike i biće glavna pokretačka snaga za dalji razvoj Vojske Crne Gore. I posljednja poruka jeste nek im je sa srećom! Želim im uspjeh kao i VCG i želim da nastave da idu istim putem kojim su krenuli, sa istom odlučnošću i da ne gledaju više u prošlost, nego u budućnost.

mr Vidak Latković

Di Paola: Put Crne Gore u NATO da slijede i drugi

Crna Gora treba da nastavi putem evroatlantskih integracija ne samo zbog sopstvenog interesa, već i da bi drugi slijedili isti put, kazao je admiral Đampaolo di Paola nakon razgovora sa ministrom odbrane Borom Vučinićem. "Važno je da Crna Gora nastavi putem evroatlantskih integracija i to ne samo zbog sopstvenog interesa, koji jasno i definitivno postoji, već i zato da bi drugi slijedili isti put", kazao je Di Paola na konferenciji za novinare. Navodeći da je Crna Gora, u geografskom smislu, okružena državama članicama NATO, on je ponovio da je budućnost čitavog regiona Zapadnog Balkana u evroatlantskim integracijama. "Mislim da je u najboljem interesu Crne Gore da bude dio porodice NATO zemalja. Iako je to odluka koju treba Podgorica sama da donese, mi smo tu da vam pomognemo, ali je to na kraju, ipak, odluka same Crne Gore", istakao je Di Paola. "Činjenica da je Crna Gora dobila Akcioni plan za članstvo (MAP) je priznanje napretka koji je ostvarila, kao i opredjeljenja da pristupi našoj porodici", kazao je on. Di Paola je podsjetio da je MAP karta za buduće članstvo u NATO, ali i indikacija da će Sjeverno-atlantski savez prihvatiti punopravni

prijem Crne Gore. "Nećemo vas ostaviti same na tom putu do punopravnog članstva u NATO, već ćemo ga preći zajedno", istakao je on. Vučinić je kazao da posjeta Di Paola, kao i poruke iz Vašingtona, predstavljaju novo ohrabrenje za Crnu Goru na putu ka punopravnom članstvu u NATO. "Raduje što se čuje da se Crna Gora željno iščekuje u porodici zemalja članica NATO", rekao je on. Poručio je da će Crna Gora biti predano posvećena ispunjavanju obaveza iz MAP-a, kako bi što prije došla do punopravnog članstva u NATO. Prema njegovim riječima, Crna Gora će nastaviti sa reformama sistema odbrane u skladu sa standardima NATO i biće posvećena kolektivnom sistemu bezbjednosti, prije svega učešćem u mirovnim misijama, kao i regionalnoj saradnji. "Očekujemo da će NATO prepoznati sve ove naše napore", zaključio je Vučinić.

Admiral Di Paola, tokom dvodnevne posjete, razgovarao je sa načelnikom Generalštaba Vojske Crne Gore vice-admiralom Draganom Samardžićem, obišao Jedinicu za mirovne misije i posjetio Vazduhoplovnu bazu Vojske Crne Gore.

Evroatlantske integracije su budućnost regiona

Budućnost Zapadnog Balkana je u evroatlantskim integracijama, a Crna Gora je dobar primjer u tom procesu, ocijenio je predsjedavajući Vojnog komiteta NATO-a na predavanju "Novi strateški koncept NATO-a", održanom na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. "Mi vjerujemo da je budućnost regiona Zapadnog Balkana u evropskim i evroatlantskim integracijama, a Crna Gora je važan dio te slagalice", istakao je on.

Predsjedavajući Vojnim komitetom NATO-a je kazao da od same Crne Gore zavisi kada će biti primljena u punopravno članstvo u Alijansi. "Pitanje punopravnog članstva u Alijansi zavisi od svake države pojedinačno, a ne od NATO-a", rekao je Di Paola. Di Paola je kazao da je NATO savez koji vjeruje u određene vrijednosti slobode i demokratije i da je na svakoj zemlji pojedinačno da li će se pridružiti. Di Paola smatra da se bezbjednosna situacija u regionu Balkana značajno poboljšala, ali i dalje ima problema, prvenstveno u Bosni i Hercegovini i na Kosovu. On očekuje da će i Srbija vidjeti svoju budućnost u NATO i istakao je da Alijansa pokušava da ima konstruktivan odnos sa Rusijom. Prema njegovim riječima, terorizam ne poznaje granice, zbog čega se bezbjednost više ne može posmatrati samo teritorijalno, zbog čega je potrebna široka sardanja na planu povećanja bezbjednosti.

Nije Srbija protiv NATO-a

Pozivanje na Srbiju, kao na primjer koji treba slijediti, i u odbrambeno-bezbjednosnoj politici, u najmanju ruku, nije uputno, ni djelotvorno, za zagovornike "vojne neutralnosti", nekog polovičnog članstva u NATO-u ili, štaviše, otvorenog antinativskog statusa Crne Gore. Prije svega, u svakom od tih "konceptata" ima neke ideološko-političke mješavine, sastavljene od elemenata prevaziđenih pogleda na svijet, neutemeljnog povoda za međunarodnom pozicijom nekih zemalja u Evropi, tradicionalističko-primitivnih shvatanja "mjesta" Crne Gore u regionu i Evropi, a posebno njenog "prirodnog prijateljstva" sa određenim zemljama. Ima i primjesa emotivnih opterećenja akcijama NATO-a na prostoru bivše Savezne Republike Jugoslavije. Naravno, ima i otpora suverenističkoj poziciji Crne Gore, njenom postojanju kao samostalne države.

U svemu, svakako, nije sve loša namjera, mnogo je nerazumijevanja. Da u svemu tome ima ideološko-političke zbrke, na svoj način, gotovo metaforično, ilustruje i "poruka" Alekse Đilasa (sina Milovana Đilasa) Crnogorcima da nipošto ne idu u Avganistan. Navodno, tamo nema terorizma, a ni Amerikanci tamo nijesu zbog onoga što javno kažu. Crna Gora je, kaže Đilas, mala zemlja i ne treba da se petlja u svjetske poslove. To govori Đilas koji iznosi vrlo nejasne poglede na "jugoslovenstvo", "crnogorstvo", "savremenene četnike", na Crnu Goru, na svoj

identitet i druga pitanja. Đilasova mišljenja apsolutno nijesu relevantna za Crnu Goru, a ovdje su navedena samo zato što, u nekom smislu, nejasnoćom i kontradiktornostima, odlikuju sve one koji su protiv članstva Crne Gore u NATO-u, ili su jedino za neke modele djelimične pridruženosti i kooperativnost sa tom Alijansom.

bija, po svemu sudeći, i ne može da pravi radikalnije iskorake u svojoj ukupnoj spoljnoj politici, kakvi su joj, dugoročno gledano, potrebni. Štaviše, ona, reklo bi se, kao da "svjesno", "namjerno", kasni u otvorenom prihvatanju strateških pravaca pune integracije u evropske i svjetske okvire. Postoje, naravno, otpori takvim opredje-

I vratimo se na Srbiju koja se ovdje, u Crnoj Gori, nudi kao primjer politike, kakvu bi, navodno, i Crna Gora trebalo da vodi, konkretno, u odnosu na NATO. Pri tome se apsolutno ne shvata, ili se ne žele uzeti u obzir okolnosti u kojima Srbija trenutno ima odbrambeno-bezbjednosnu politiku kakvu ima. Upravo zbog svojih unutrašnjih sporova i političkih potreba, a što se sve, manje-više, koncentriše u ono što se zove "neriješeno pitanje Kosova", Sr-

ljenjima i u Srbiji, ali su veoma kredibilne i one političke snage koje bi da tu zemlju što prije izvedu na glavne pravce razvoja, u skladu sa standardima Evrope, SAD, modernog svijeta.

Upravo je ministar odbrane Srbije Dragan Šutanovac, u intervjuu novogodišnjem broju beogradskog časopisa "Ekonom: east" najavio da će Srbija biti u okviru NATO-a, "pa ako ne bude članica, makar kao Austrija". Šutanovac je

rekao da će se debata "o konačnom uvođenju Srbije u evropske integracije koje podrazumijevaju evropske sisteme vrijednosti" morati otvoriti tokom 2010. godine. Te integracije, kako je ministar objasnio, podrazumijevaju i evroatlantsku bezbjednosnu politiku. Kako je časopis prenio, Šutanovac je izrazio želju da sistem odbrane Srbije bude "ustrojen po najboljim standardima na svijetu, a to je u ovom trenutku NATO standard". Inače, Šutanovac je u oktobru prošle godine najavio i to da će Srbija poslati ambasadora u NATO.

Poruka je, dakle, više nego jasna. Srbija hoće u NATO. Samo, možda, malo sporije nego druge zemlje, manje bučno, bez političke i medijske pompe. I nije prvi put da se takva namjera saopštava. Kad je, u maju prošle godine, u Beogradu službeno boravio američki potpredsjednik Džozef Bajdner, on i Šutanovac su zajednički ocijenili da su odnosi između Srbije i SAD najbolji upravo u domenu odbrane. I, naravno, sad se, u tom kontekstu, postavlja logično pitanje - zašto je javnost Srbije, suđeci po dominantnim medijskim interpretacijama, toliko okrenuta protiv NATO-a, protiv SAD. Još konkretnije pitanje moglo bi biti - koliko je vjerodostojno insistiranje na činjenici da NATO nije omiljen baš zato što je bombardovao Srbiju u proljeće 1999. godine?

Niko ne može poricati tu vezu, ali neki pažljiviji analitičari u Srbiji nastoje da promišljenije proniknu u suštinu "antinatoizma" (ili "antiamerikanizma") u Srbiji. Oni, s neskrivenom dozom neugodnosti, navode da se Srbija, po negativnom stavu prema SAD i NATO, našla u neobičnom društvu-sa Pakistanom, Sjevernom Korejom, Bjelorusijom, Irakom, Iranom. Ti analitičari, pak, sumnjaju u to da je bombardovanje

od strane NATO-a razlog "mržnje" prema SAD. Prema tim ocjenama, nije u pitanju odnos prema SAD kao konkretnoj državi, nego prema Americi kao simbolu. Ali taj odnos ne važi samo za Srbiju, nego i za druge "antiamerički" raspoložene zemlje.

Stoga je zanimljiv pogled na aktuelni srbijanski "antiamerikanizam". Njegov je korijen, kako se objašnjava, u nekoj vrsti razočarenja, čak, frustracije zbog neispunjene želje Srbije da osvoji ulogu "balkanske Amerike". Analitičari se, s tim u vezi, bave vladajućom politikom Srbije u vrijeme raspada bivše SFRJ. Miloševićeva Srbija je, kako se objašnjava, nastojala da silom nametne svoj plan "odbrane" i "uređenja" Jugoslavije. Ta namjera je silom slomljena-bombardovanjem, od marta do juna 1999. godine. A u tom bombardovanju prednjačile su SAD. Eto, odakle "antiamerikanizam" i "antinatoizam" u Srbiji.

U svakom slučaju, zanimljiv pogled. Ali, nema sumnje, i sa elementima logičke održivosti. Bilo kako, u Srbiji je sve više razumnih glasova-da zemlja ne treba, da joj to čini štetu, da slijedi politiku izolacije i konfrontacije sa svijetom. Čak ti razumni glasovi dolaze i od onih koji su, ne tako davno, nosili barjak "srpskog nacionalizma". Predsjednik nekad politički respektabilnog Srpskog pokreta obnove i šef diplomatije Srbije Vuk Drašković je, ne tako davno, ocijenio da Srbiji ništa ne znači objavljivanje vojne neutralnosti. „To je besmislica“, kaže Drašković.

"Svi državni i nacionalni interesi Srbije nalažu njeno hitno pristupanje NATO-u, jer bi članstvo u njoj bila sigurna ulaznica i za članstvo u Evropskoj uniji", riječi su Draškovića. Politika evropskih integracija, a zalaganje za antiatlantske integracije ne idu zajedno, objašnjava Drašković koji takvu politiku naziva "politikom drvenog gvožđa".

Ilija Despotović

Vojska Crne Gore dala doprinos saniranju posljedica od poplava

Prva - kad je narod u nevolji

Oko sedamdeset pripadnika Vojske Crne Gore, postupajući u skladu sa nacionalnom Strategijom odbrane, neposredno je bilo angažovano na saniranju posljedica od poplava, koje nedavno nijesu mimoišle ni našu zemlju.

General-major Dragan Milosavljević saopštio je da su vojnici konkretna zaduženja imali u opštinama Ulcinj, Cetinje, te u Gradskoj opštini Golubovci.

Strategijom odbrane, kako je objasnio, propisane su misije i zadaci Vojske Crne Gore.

Vojska, kako je general objasnio, Strategijom odbrane dužna je da pruža podršku civilnim institucijama u zemlji prilikom prirodnih i vještački izazvanih katastrofa i u drugim kriznim situacijama, uključujući krize izazvane terorističkim aktivnostima.

Te aktivnosti, između ostalog, znače pomoć civilnim institucijama u sanaciji posljedica izazvanih prirodnim ili vještačkim katastrofama, pomoć policiji u borbi protiv terorizma i pomoć u akcijama traganja i spasavanja.

„Poznato je da je našu zemlju zahvatila elementarna negoda. Vojska je, na osnovu jed-

ne od svojih misija, dobila zadatak, a to je podrška civilnim institucijama u sanaciji posljedica izazvanih prirodnim ili vještačkim katastrofama”, rekao je Milosavljević za “Partner”.

Na osnovu praćenja situacije, prema njegovim riječima, u Vojsci su za angažovanje pravovremeno stavili u stanje gotovosti pojedine snage i sredstva.

“Na osnovu zahtjeva nadležnih organa, dio tih snaga i sredstava bio je neposredno angažovan u pružanju pomoći stanovništvu na poplavljenim područjima. Odobrenje da Vojska djeluje dao je ministar odbrane Boro Vučinić”, kazao je on.

Milosavljević je dodao da je dio snaga i sredstava Mornarice Vojske Crne Gore bio angažovan u Ulcinju.

Pripadnici Mornarice su na tom području bili prisutni od 8. do 14. januara.

“Oni su bili angažovani na pružanju pomoći ugroženom stanovništvu u selima Lisnabori, na obali rijeke Bojane. U navedenom vremenu, na izvršavanju zadataka, svakodnevno su bila angažovana tri guмена čamca, sa posadama. Njihov zadatak

je težišno bio pružanje pomoći stanovništvu u spasavanju pokretne imovine i stoke, prevoženje vode, hrane i ostalih sredstava potrebnih za život”, kazao je Milosavljević.

General je naglasio da je, pored toga, jedan od zadataka, bio i prevoženje medicinskog osoblja za pružanje pomoći ugroženom stanovništvu, kao i spremnost za evakuaciju

stanovništva, što, kako se kasnije ispostavilo, nije bilo potrebno.

U opštini Cetinje, kako je rekao, pripadnici Vojske bili su angažovani od 9. do 13. januara.

Vojnici su, slijedeći svoju misiju, bili raspoređeni na područjima sela Dodoši, Ponari i Žabljak Crnojevića.

Prevashodan zadatak vojnika na tim područjima, naglasio je Milosavljević, bio je u otklanjanju problema u snadbijevanju električnom energijom u selu Dodoši i Žabljaku Crnojevića, kao i na spasavanju životinja, koje su ostale zarobljene na ostrvcima okruženim vodom.

Jedna vojna ekipa u reonu sela Žabljak Crnojevića radila je na podizanju stubova za dalekovode.

“Za četiri dana spašeno je oko 60 životinja”, istakao je Milosavljević.

On je dodao da je, takođe, dio snaga bio angažovan na prevoženju potrebnih sredstava i građana u Gradskoj opštini Golubovci.

“To su bila konkretna angažovanja Vojske. Prosječno je, dnevno, bilo angažovano oko sedamdeset ljudi, sa sedam čamaca i posadama. Lično mislim da smo konkretnim angažovanjem ispunili obaveze koji se odnose na zadatke i misiju Vojske Crne Gore. Naravno, bićemo spremni, u slučaju da bude trebalo, da i ubuduće odgovorno odgovorimo na slične izazove”, rekao je on.

Milosavljević je naglasio da je Vojska u gotovosti imala dodatne snage za evakuaciju, sanitetsko zbrinjavanje, snabdijevanje vodom i hranom...

“Takođe, u gotovosti su bile i dodatne snage koje bi pomogle u obezbjeđivanju smještaja ugroženog stanovništva, ali angažovanje u konkretnom slučaju, na sreću, nije bilo potrebno”, rekao je Milosavljević.

Strategija odbrane Crne Gore, prema kojoj

su pripadnici Vojske reagovali u danima poplava, dokument je koji pruža odgovore na najvažnija pitanja u oblasti funkcionisanja i razvoja sistema odbrane.

Taj akt proizilazi iz Ustava Crne Gore, Strategije nacionalne bezbjednosti, Prezentaionog dokumenta Crne Gore za Partnerstvo za mir i njenog strateškog opredjeljenja za evropske i evroatlantske integracije.

Mihailo Danilović

Lekcija za upravljanje krizom

Milosavljević je rekao kako smatra da po završetku kompletnih aktivnosti na sanaciji posljedica od poplava treba, na nivou države, izvršiti detaljnu analizu svih obavljenih poslova.

“Mislim da bi na taj način sagledali sve preuzete aktivnosti i sigurno izvukli potrebne pouke za budući rad i djelovanje. Na taj način bi se kvalitetno mogao dograditi postojeći sistem kriznog menadžmenta”, rekao je on.

Milosavljević smatra, kako je kazao, da posebno treba potencirati na značaj preduzimanja preventivnih mjera na sprječavanju mogućih posljedica ovakvih ili sličnih elementarnih nepogoda.

Sve rijeke u Crnoj Gori, tokom poplava, približile su se ili su dostigle rekordan nivo vodostaja.

Za buduće generacije bez rata

Premijer Milo Đukanović boravio je od 19. do 22. januara u zvaničnoj posjeti Sjedinjenim Američkim Državama i tom prilikom sastao se sa najvišim državnim zvaničnicima, među kojima, sa potpredsjednikom Džozefom Bajdenom i državnom sekretarkom Hilari Clinton.

Pored evroatlantskih tema, na dnevnom redu brojnih sastanaka bili su i bilateralni odnosi dvije zemlje, a pored Bajdena i Clinton, među sagovornicima naše delegacije bili su i senatori Lugar i Vojnović, kongresmen Taner i niz uticajnih ljudi iz Kapitola.

Đukanović je tom prilikom na Univerzitetu "Džon Hopkins" održao predavanje na temu "Putevi Crne Gore prema evroatlantskim strukturama". Tom prilikom, a odgovarajući na pitanje o rezultatima implementacije Vladine Komunikacione strategije o NATO integracijama, kojom se željelo predložiti javnosti važnost evroatlantskih integracija, predsjednik Đukanović je kazao:

„U pitanju je jedan vrlo zahtjevan posao. Svjesni smo da se suočavamo sa krupnim predrasudama građana naše države i našeg regiona. Pažnju skrećem na dvije takve predrasude. Jedna je starijeg datuma i vezana je za nasljeđe iz hladnoratovske podjele svijeta, gdje je NATO predstavljan kao nama suprotstavljena strana. Druga predrasuda je vezana za 1999. godinu. Crna Gora je bila dio Savezne Republike Jugoslavije koja je tada bombardovana od strane NATO saveza. Ne ulazeći sada u razloge koji su do toga doveli, potpuno je jasno da to predstavlja traumu za građane ne samo Srbije, ne samo Kosova, koji su mnogo više stradali u toj operaciji, nego i za građane Crne Gore jer u njoj je bilo ne samo materijalnih nego i ljudskih žrtava. Uprkos tome mi čvrsto vjerujemo da Crna Gora

treba da bude dio NATO-a i to pokušavamo da kroz Komunikacionu strategiju predložimo našim ljudima. Objašnjavamo to, rekao bih, dosta ubjedljivo i sa različitim argumentima. Pomenuću samo neke. Prvo, bolje bi za nas bilo da smo i tada bili u NATO-u, nego što smo bili uzvan njega i što su drugi odlučivali o tome da li će naša država biti bombardovana. Drugo, nema nikakve sumnje, iskustva drugih država jasno govore da su jasni ekonomski benefiti svake države koja je ušla u NATO. Crna Gora se nalazi pred obnovom razvojnog i investicionog ciklusa. Veoma se oslanjamo na strane investitore i pri tome glavni investitori su upravo iz država Evropske unije i NATO-a. Zato će važan i pouzdan signal ukupne sigurnosti njihove i njihovog kapitala u Crnoj Gori biti pripadnost naše države NATO-u. Rekao bih i, možda najvažniji argument kojeg se latim u razgovoru sa ljudima u Crnoj Gori kada govorimo na ovu temu je sljedeći: imamo nažalost previše ubjedljivih dokaza iz dalje i iz novije istorije koliko je krhka naša stabilnost i koliko su nepouzdati mehanizmi naše stabilnosti. Oslanjati se na rekao bih već poraženu pretpostavku „valjda smo nešto naučili iz ove posljednje greške, čini mi se da bi bilo fatalno ponavljanje grešaka. Generacija mojih dedova je ratovala. Kada je rat završen, vjerovatno su mislili da se naučila ta lekcija. Generacija mog oca je ratovala. Vjerovatno su i oni mislili da se naučila ta lekcija. Moja generacija je ratovala. Dakle, ključno pitanje ljudima sa kojim razgovaram je: da li želimo da ostavimo takvu sudbinu i našoj djeci. Ja mislim da to više nije pitanje politike, to je već pitanje elementarne ljudske i roditeljske odgovornosti. Ako smo odgovorni ljudi onda treba da izađemo iz stanja nepouzdanosti u našem regionu, one stabilnosti koja očigledno nije u sta-

nju da podnese naše, nacionalne vjerske i kulturološke razlike, jer se nažalost sukobi najčešće ponavljaju upravo na toj osnovi. I zato smatram da je neupitno da sve države regiona treba da nađu svoje u okviru

NATO-a i da će to biti jedini pouzdan garant naše regionalne stabilnosti bez čega nema našeg ekonomskog i demokratskog razvoja.“

Olivera Đukanović

Washington Times: Lider pozdravlja pomoć SAD-a novim zemljama

Lider jedne od najmanjih zemalja na svijetu ima savjet za novopečene države: Sjedinjene Američke Države su vaš prijatelj.

U intervjuu za Vašington tajms, crnogorski premijer Milo Đukanović navodi da su Sjedinjene Američke Države, više nego bilo koja druga zemlja, igrale ključnu ulogu u razvoju vojske, pravnog sistema i policije u njegovoj mladoj državi.

„Sjedinjene Države su pomogle našoj policiji, pravosudnom sistemu, kao i našoj vojsci da se pripremi za ulazak u NATO,“ kaže četrdesetsedmogodišnji Đukanović.

Crna Gora je jedna od najmanjih država na svijetu, sa 622.000 stanovnika i bruto domaćim proizvodom od 4,82 milijarde u 2008. godini.

Ova zemlja je većim dijelom 20. vijeka bila dio Jugoslavije i od međunarodne javnosti je smatrana provincijom Srbije, sve do 2006. godine kada je više od polovine građana Crne Gore glasalo za odvajanje od Srbije.

Od tada je gospodin Đukanović, koji je prvi put izabran za premijera Crne Gore 1991. godine i koji u posljednjih 19 godina, sa izuzetkom dvije godine, u kontinuitetu bio predsjednik i premijer te zemlje, izgradio mnoge institucije od nule.

„Često mi se čini da je bolje izgraditi nešto od nule, nego refomisati staru instituciju“, navodi on. „U izgradnji institucija u značajnoj mjeri se oslanjamo na naše međunarodne prijatelje, uključujući i Sjedinjene Države“.

On kaže da Crna Gora ostvaruje partnerstvo sa državom Mejn radi obuke svojih oružanih snaga od 2.500 vojnika, koliki je nekada bio broj pripadnika štaba helikopterske jedinice bivše jugoslovenske vojske.

Gospodin Đukanović se prošle nedjelje u Vašingtonu sastao sa potpredsjednikom Džozefom R. Bajdenom i državnim sekretarom Hilari Rodam Klinton, političarima sa kojima se već susreo dok su bili senatori.

„To je bila prilika da razgovaramo o napretku na Balkanu,“ rekao je. „Ovo je bila prilika za neka istorijska prisjećanja. Što je najvažnije, bili smo u prilici da podije-

„1995. godine sam razgovarao sa Bajdenom o naporima na očuvanju Crne Gore kao multietničke države (i dobio njegovu podršku),“ navodi on.

Gospodin Đukanović napominje da mnoge države koje razmišljaju od odvajanju sada posmatraju Crnu Goru kao model. Kaže da mu je jedan od njegovih američkih pravnih savjetnika tokom posjete rekao da su u južnom Sudanu, koji je

The screenshot shows the homepage of The Washington Times. The main article is titled "Leader hails U.S. for aiding new countries" with a sub-headline "Police, courts, military get help". The article features a photo of Milo Đukanović. To the right of the article is a sidebar with a "CELEBREX" advertisement and a "Top Stories" section. The website header includes navigation links like Home, News, Opinion, Sports, Culture, Communities, Rebate Shopping, Photos, and Podcasts. The footer mentions "Toward a" and "Most Read".

limo zadovoljstvo napretkom koji je Crna Gora ostvarila u proteklih 15 godina“.

Tokom kasnih 90-tih godina, gospodin Đukanović je smatran saveznikom Zapada protiv Slobodana Miloševića, pokojnog srpskog lidera koji je pokušao da etnički očisti Kosovo od Albanaca, kao i Bosnu od Muslimana i Hrvata.

za sljedeću godinu zakazao referendum o odvajanju, zainteresovani da nauče više o iskustvima Crne Gore.

„Bilo je lijepo čuti to što je rekao“, izjavio je Đukanović. „U šali kažemo da bi crnogorski model mogao postati naš sljedeći izvozni proizvod“.

Najbolje specijalne vojne jedinice u svijetu

Surovi do bola

Iz servisa portala Analitika prenosimo top listu najboljih specijalnih jedinica, po izboru sajta Listverse.com

"Spetsnaz" - Rusija:

Dok su većina komandos, širom svijeta, obučeni da stalno uče ratničke vještine, ruske specijalne jedinice "Spetsnaz", su obučene da trpe bol i da u njemu -uživaju.

Pripadnici te jedinice surovu obuku mogu prekinuti bilo kada, po sopstvenoj želji. "Spetsnaz" želi samo najbolje, odnosno ljude koji su otporni na bol i koji su spremni da ubiju u bilo kom trenutku. Obuku čine sticanje vojnih vještina, ali i međusobno ranjavanje, lomljenje rebara, prstiju, jer se, kako tvrde Rusi, u tom sistemu mladi regruti najbolje "kale".

Po završetku surove obuke, ti ljudi, obično bivaju raspoređeni u izviđače, ali ih u posljednje vrijeme često gledamo kao tjelohranitelje vodećih ruskih političara i tajkuna. Oni tvrde da nijesu naučeni da ignorišu bol, budući da je to, kako kažu, nemoguće. Pripadnici "Spetsnaz-a" uče da - uživaju u njemu.

"Commandos Naval" - Francuska:

Oni sebe nazivaju i francuskim "zelenim beretkama". Namijenjene su za obavještajna, izviđačka, komandosko-diverzantska i antiteroristička dejstva na kopnu, moru i u vazduhu.

Sastoje se od šest jedinica, a svaka od njih je obučena za specijalne zadatke: borbeno ronjenje, diverzije na moru, izvlačenje, "pasje" jedinice, dalekometna vatrena podrška, uključujući i obuku za snajperiste i korištenje raketnih lansera.

Za izvođenje noćnih akcija jedinica je opremljena specijalnim naoružanjem. Program obuke, pored standardnog padobranskog di-

jela, obuhvata i alpinistiku, skijanje, savladavanje prepreka na teško prohodnom terenu, izradu igloa i bivaka u snijegu, orijentaciju, maskiranje i druge vještine.

"Shayetet 13" - Izrael:

Njihov službeni moto je isti kao i izraelske vojske: "Never Again". Naravno, misli se na holokaust. To je elitna pomorska jedinica izraelske vojske. Njihova glavna prednost je tihi dolazak na ciljano područje morskim putem, brzo prebacivanje na kopneni režim djelovanja, te samostalno povlačenje isto tako morskim putem, nakon obavljenog napada, bez potrebe za uplitanjem nekih drugih rodova vojske. Ovo je jedna od specijalnih jedinica s najdužom istorijom u Izraelu, koja datira čak i prije osnivanja same države Izrael 1948. godine. To je jedina jedinica izraelske vojske koja, još, koristi kalašnjikov AK47 kao standardno oružje.

Najsposobniji mladići postaju članovi ove čuvene jedinice, koja je godinama ponos Izraela.

"Mornaričke Foke" - SAD:

Možda ćete pomisliti da ih ima puno. Ipak, ima ih samo 2.000. Oni su najelitniji borci spe-

cijalnog rata koji SAD vode širom svijeta. Obučeni su u svim poljima u kojima se obučavaju drugi američki specijalci, ali njihov trening ima najveći nivo kompetencije. Njihov surovi trening traje više od godinu dana. Ne može se svako prijaviti da bude mornarička foka. Potrebno je da ste muškog pola, da imate između 17 i 28 godina, da ste izvanrednog vida i da prođete veoma strogi test fizičke izdržljivosti. Primjera radi, 460 metara treba u punoj ratnoj opremi da preplivate za deset i po minuta ili da 2,4 kilometra pretrčite u punoj ratnoj opremi za svega deset minuta i 20 sekundi. Ko ispuni te kriterijume, može da počne obuku. Onda slijedi fizička obuka koja obuhvata ronjenje, plivanje i zemaljsku obuku, i sve to traje 24 nedjelje. Zatim slijedi još 26 nedjelja tzv. "SEAL kvalifikacionih treninga". Po završetku obuke, potencijalna foka ide na specijalizaciju u poljima gdje ima potrebe. Foke se najčešće specijalizuju za posao snajperiste, specijaliste za strane jezike, penjača, ronioca ili diverzanta...

"SAS" - Velika Britanija:

Britanski SAS-ovci, koji slove za najbolju specijalnu jedinicu svijeta, su istrenirani da izvode jednako dobro vojničke prepade, isto kao i složeni posao-obavještajne djelatnosti. Fizičke predispozicije SAS-ovaca moraju biti iste kao kod američkih foka. Sličnost ovih jedinica je izražena do te mjere, da su u Iraku i Avganistanu, učestvovali zajedno u opasnim akcijama. Pripadnike te dvije specijalne jedinice veže i drugarstvo. Pripadnici te jedinice obučeni su za borbu hladnim oružjem stilom koji su nekad preferirali Apači.

Vojna baza „Marmal” u Avganistanu

Red u kampu, ali dosta i razonode

Crna Gora - Njemačka - Uzbekistan Avganistan. Podgorica - Keln - Termez - Mazar e Sharif. Put kojim će početkom februara dva crnogorska oficira stići na odredište, u bazu „Marmal“, na sjeveru Avganistana. Kapetan Ivica Simonović i poručnik fregate Radosav Nikolić spremili su svoje kofere i rezervisali karte. Spremno čekaju polazak koji će u njihovoj vojničkoj karijeri i u historiji Crne Gore ostati zapisan kao datum kada su prvi crnogorski vojnici počeli sa učešćem u misiji ISAF.

Adresa šestomjesečnog boravka je grad Mazar e Sharif, u historiji ove drevne države poznat kao glavna raskrsnica na sjeveru, od koje putevi vode prema Kabulu, Kunduzu i

veće čudo Mazar e Sharifa nijesu čudovišta, divovi i čarobna izlječenja. Najveće čudo su golubovi. Postoji podatak da su u ovom gradu svi golubovi isključivo bijeli. Legenda kaže da čim golub preleti Hazreti Alijev

grob i Plavu džamiju, poprima sniježno bijelu boju, postaje sveti golub mira. I zaista, oko Plave džamije, okuplja se na hiljade bijelih golubova.

U neposrednoj blizini grada lociran je najveći kamp snaga ISAF u sjevernom dijelu Avganistana. Sam prilaz kampu ukazuje na prisustvo organizovanih struktura koje su preduzele sve da zaštite stanovnike baze od iznenadnog napada terorističkih snaga. U kampu vlada besprekoran red. Ljudstvo je

smješteno u blindiranim kontejnerima, postavljenim i povezanim tako da zajedno čine manje zgrade sa svim pratećim sadržajima. U kampu su na raspolaganju vojnicima teretane, restorani, pošta, internet sala, crkva, i mnogi drugi sadržaji za razonodu i opuštanje u trenucima odmora.

Sa istočne i sjeverne strane kampa proteže se vijenac Hindukush planina. Sa obronaka planine pruža se veličanstven pogled na pustinjsko žutilo dolina u podnožju, na kamp i na grad Mazar e Sharif koji ima između 300.000 i 400.000 stanovnika. Prosto je nevjerojatno kako s početkom zime ovaj pustinjski krajolik postane zelen, što traje sve do proljeća, i ovo se područje od beznadne pustinje pretvori u plodna polja.

Baza „Marmal“ je boravište za vojnike ISAF-a zadužene da u ovom dijelu Avganistana pomognu u uspostavljanju pravne države i funkcionisanju života dostojnog civilizovanog čovjeka. Crnogorski oficiri će obavljati štabne poslove u Regionalnoj komandi „Sjever“. Vodeća nacija u ovom dijelu

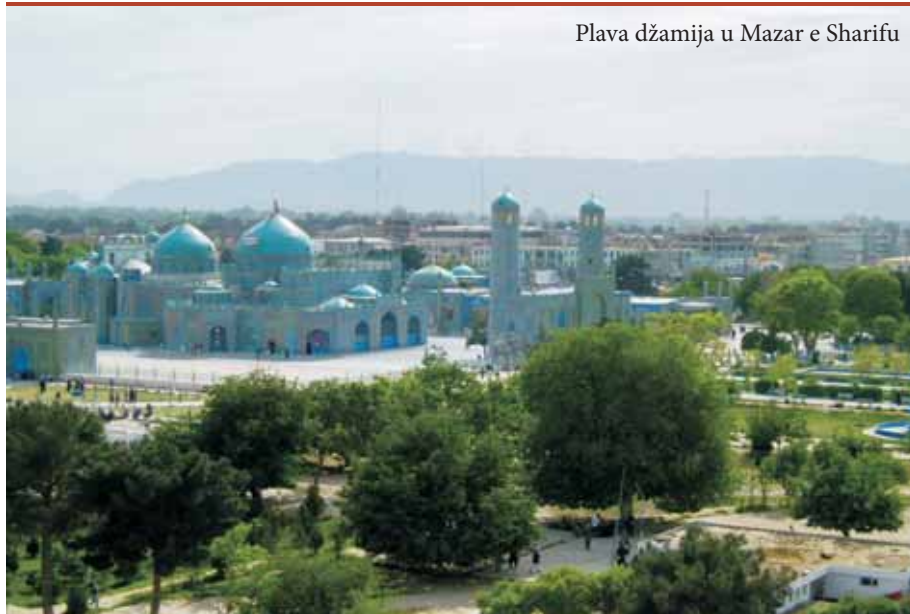

susjednim državama Uzbekistanu i Turkmenistanu.

Grad Mazar e Sharif je nadaleko poznat po impresivnoj plavoj džamiji ili Rawze e Sharif, kako joj je pravo ime. Ovo zdanje je sagrađeno 1512. godine, a do današnjih dana renovirana je preko 200 puta. Sve zgrade ovog ogromnog kompleksa popločane su tirkiznim i tamno plavim pločicama, koje u kombinaciji sa žutom i zelenom čine impresivan mozaik.

Postoji vjerovanje kako je u krugu ove džamije sahranjen Hazrat Ali, rođak i zet Pro-roka Muhameda. Hazrat Ali je po sunitima četvrti kalif cijelog islamskog svijeta. Naj-

Plava džamija u Mazar e Sharifu

Avganistana je Njemačka, ali se pored njemačkih vojnika na svakom koraku mogu sresti Norvežani, Šveđani, Hrvati, Mađari, i mnogi drugi. I pripadnici OS Bosne i Hercegovine od skoro su stanovnici ove baze. Može se reći - Evropa u malom, ako ne i svijet u malom. To je naravno zajednička karakteristika svih kampova ISAF-a u Avganistanu.

Prisutnost i angažovanje međunarodne zajednice i brojnih nevladinih organizacija i sve do sada učinjeno na sjeveru najvjerovatnije su ključ za mirniji i sigurniji Avganistan.

Avganistanci kroz razvoj dobijaju jasnu sliku napretka, kao što je izgradnja škola, puteva i infrastrukture. Ove aktivnosti mogu poboljšati sigurnost i umanjiti mogućnost da terorističke - kriminalne organizacije dobiju čvršće uporište na sjeveru.

U proteklih nekoliko godina Regionalna komanda „Sjever” vodi brigu o brojnim projektima na području odgovornosti. Na

Baza „Marmal” u Mazar e Sharifu

primjer, pored infrastrukturnih ulaganja organizovane su i rade kancelarije guvernera distrikata i policijske stanice u svim distriktima. Međunarodna zajednica želi da Avganistanci sami brinu o svojim projektima, sa ciljem da budu uključeni u sve nacionalne potrebe i da znaju koja su očekivanja od Avganistana.

Nedostatak vidljivog napretka vjerovatno može uticati na stabilnost i bezbjednost područja, a posebno na selima koja imaju težak pristup razvojnim programima. Poneka imaju nedovoljno izgrađenu infrastrukturu i teško su pristupačna, što vodi do

problema. To je najvjerovatniji razlog zašto lokalni moćnici uspijevaju zadržati kontrolu nad tim područjima.

Poslovi na kojima će biti angažovani crnogorski oficiri su iz domena informacionih i psiholoških operacija (PSYOP), što je u nadležnosti odjeljenja za operacije iz sastava Regionalne komande Sjever.

Psihološke i informacijske operacije su važan činilac ukupne strategije angažovanja snaga ISAF. Ove vrste operacija, od završetka Drugog svjetskog rata do danas, su se razvijale konceptijski, organizaciono i tehnički. Njihov značaj u savremenim operacijama je nezamjenjiv. Često ih nazivaju „neratne operacije” ili „operacije drugačije od ratnih”. Otud se one u savremenim uslo-

vještajno prikupljanje „svježih” podataka koje predhodi ili prati realizaciju psihološke i informacione operacije.

Crnogorski oficiri su u pripremi za učešće u misiji završili potrebnu obuku i time stekli neophodna znanja i vještine. Izvršavanjem zadataka u okviru Regionalne komande unaprijediće i znanja i steći dragocjeno is-

Ulazna kapija baze „Marmal”

Pripadnici Vojske Crne Gore u kampu „Marmal”

vima izdvajaju kao neminovan, dominantan i sve značajniji oblik vojnog angažovanja. Primjena djelovanja snaga za izvođenje ovih operacija u postizanju ciljeva pratio je izrazito brz i veoma širok razvoj i primjena sredstava javnog komuniciranja. Psihološke operacije se izvode na duži i kraći vremenski period. Operacije se izvode uz poštovanje principa, od kojih su posebno značajni: jasna definicija misije koja se sprovodi, koordinacija aktivnosti, ažurnost i pravovremenost, istinitost sa empirijskim podacima, javnost izvora i kredibilitet. Takođe je od posebnog značaja oba-

kustvo. Za uspješnost misije u Avganistanu, pored ovladavanja klasičnim vojnim vještinama i dobrog odnosa s domaćim stanovništvom, važno je znati i dobro funkcionisati u multinacionalnom okruženju. Šestomjesečni boravak je prilika za sticanje novih prijatelja, za promociju i svog naroda i svoje države. Kapetan Simonović i poručnik fregate Nikolić će imati privilegiju da prvi osjete zadovoljstvo i ponos kada se crnogorska zastava zavijori na ISAF jarbolu, nošena prijatnim avganistanskim vjetrom.

pk Zoran Lazarević

Povodom novih zakonskih rješenja o odbrani i Vojsci

Sve u skladu sa Ustavom

Poslanici Skupštine Crne Gore nedavno su usvojili izmjene Zakona o Vojsci Crne Gore i Zakona o odbrani, čime su ta dva sistemska akta usklađena sa Ustavom, ali i sa strategijama nacionalne bezbjednosti i odbrane.

Šef Odjeljenja za normativnu djelatnost i evropske integracije u Ministarstvu odbrane Mirko Stamatović objasnio je da su iskustva stečena u primjeni ta dva zakona, kao i dostignuti stepen ostvarivanja ciljeva u okviru programa Partnerstvo za mir, ukazala da određena rješenja u njima treba izmijeniti, odnosno dopuniti.

“Zakon o odbrani, s obzirom na obim promjena, je izmijenjen i dopunjen, dok se u odnosu na Zakon o Vojsci Crne Gore, iz istog razloga pristupilo predlaganju, odnosno donošenju cjelovitog propisa”, kazao je on.

Osnovna državna funkcija

Zakonom o odbrani uređuje se organizacija i funkcionisanje jedinstvenog sistema odbrane države, prava i dužnosti nosilaca odbrambenih priprema i ostala pitanja od interesa za odbranu Crne Gore. Odbrana Crne Gore, prema tom tekstu, osnovna je državna funkcija koju organizuju i sprovode nosioci odbrambenih priprema, u cilju reagovanja na izazove, rizike i prijetnje bezbjednosti Crne Gore.

“Odbrambeni interesi ostvaruju se izvršavanjem poslova od interesa za odbranu, saradnjom sa međunarodnim organizacijama i institucijama, drugim subjektima i saveznicima, izgradnjom povjerenja, bezbjednosti i stabilnosti u regionu, sprovođenjem aktivnosti u procesu integracije u NATO i EU. Odbrambeni interesi se ostvaruju u skladu sa nacionalnim i međunarodnim pravom”, piše u Zakonu o odbrani.

Sistem odbrane, prema njegovim riječima, do proglašenja nezavisnosti Crne Gore, u skladu sa Ustavnom poveljom Državne zajednice Srbija i Crna Gora, bio je u cjelini u nadležnosti institucija nekadašnje državne zajednice.

On je kazao da je obnovom državne nezavisnosti, Crna Gora je preuzela sve poslove koji su bili povjereni institucijama Državne zajednice, u vezi sa čim je Vlada, na sjednici održanoj sredinom juna 2007.

godine, donijela Strategiju nacionalne bezbjednosti i Strategiju odbrane Crne Gore.

Ustavotvorna skupština Crne Gore, dodao je, na sjednici od 27. jula 2007. godine usvaja Zakon o odbrani i Zakon o Vojsci Crne Gore.

“U skladu sa Ustavom, u Skupštini 27. novembra 2008. godine usvaja se Strategija nacionalne bezbjednosti, a na sjednici od 17. decembra 2008. godine i Strategija odbrane Crne Gore”, podsjetio je Stamatović.

On je rekao da je činjenica da su ta dva zakona donesena prije Ustava, Strategije nacionalne bezbjednosti, Strategije odbrane Crne Gore, Strategije nacionalne bezbjednosti, Prezentacionog dokumenta Crne Gore za Partnerstvo za mir i njenog strateškog opredjeljenja za evropske i evroatlantske integracije.

Svim tim dokumentima, naime, definisani su razvoj i funkcionisanje sistema nacionalne bezbjednosti, izraženo je opredjeljenje države da bude dio regionalnih i međunarodnih (UN, NATO, EU i OEBS) sistema bezbjednosti, a i utvrđeni su strateški odbrambeni ciljevi, koncept odbrane, misije i zadatke Vojske...

“Činjenica da su ta dva zakona usvojena prije nego sva ova ostala, strateška dokumenta ključni su razlozi za predlaganje, odnosno, za izmjenu Zakona o odbrani i

Zakona o Vojski Crne Gore”, istakao je Stamatović.

“U skladu sa Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava Crne Gore, neophodno je bilo usklađivanje sa Ustavom Zakona o odbrani, kao sistemskog zakona u oblasti odbrane i Zakona o Vojski, kao posebnog zakona u ovoj oblasti. Takođe, osim

Vojska pod nadzorom

Savjet za odbranu i bezbjednost donosi odluke o komandovanju Vojskom i imenuje i razrješava vojno diplomatske predstavnike. Zakonom o Vojski uređuje su organizacija te institucije, služba u Vojski, prava i obaveze i status lica u Vojski u toku službe i druga pitanja od značaja.

Vojska je, kako se navodi u novom zakonskom rješenju, profesionalna odbrambena snaga koja brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore, u skladu sa principima međunarodnog prava o upotrebi sile i izvršava dodijeljene misije i zadatke.

„Vojska je pod parlamentarnim nadzorom i demokratskom i civilnom kontrolom, u skladu sa Ustavom i zakonom. Organizuje se u komande i jedinice“, piše u tekstu.

Prema istom zakonu, Vojska se sastoji od vidova, rodova i službi. Vidovi Vojske su: kopnena vojska, vazduhoplovstvo i mornarica. Vojsku sačinjavaju stalni sastav i rezervni sastav. Profesionalna vojna lica su vojnici po ugovoru, podoficiri i podoficiri po ugovoru i oficiri i oficiri po ugovoru.

usklađivanja sa Ustavom, neophodno je bilo usklađivanje ovih zakona sa Strategijom nacionalne bezbjednosti i Strategijom odbrane Crne Gore, a i iskustva stečena u primjeni Zakona o odbrani i Zakona o Vojski Crne Gore, kao i dostignuti stepen ostvarivanja ciljeva u ok-

viru Programa Partnerstvo za mir, ukazala su na potrebu da se određena rješenja u ovim zakonima izmijene, odnosno dopune”, dodao je on.

Komentarišući pitanja kojima se dio javnosti bavi, Stamatović je rekao da su, u skladu sa Ustavom Crne Gore, Vojska i bezbjednosne službe pod demokratskom i civilnom kontrolom, a nadzor nad Vojskom i bezbjednosim službama obavlja Skupština Crne Gore.

“U vezi sa tim, valja ukazati da se, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, obavještajni i kontraobavještajni poslovi u oblasti odbrane organizuju u okviru Agencije za nacionalnu bezbjednost i vrše na način propisan zakonom o ovoj agenciji i aktima za njegovo sprovođenje, dok se u Ministarstvu odbrane organizuju bezbjednosni poslovi”, kazao je on.

Stamatović je naglasio da su ustavna određenja, koja se odnose na Vojsku, predmet bliže razrade Zakona o Vojski Crne Gore, kojim se, kako je rekao, propisuje da demokratsku i civilnu kontrolu Vojske vrše Skupština Crne Gore, Vlada i Savjet za odbranu i bezbjednost.

Nadzor nad Vojskom, pak, obavlja Skupština preko nadležnog radnog tijela, odnosno Odbora za bezbjednost i odbranu.

“Pored toga, ovim zakonom se propisuje da ministar odbrane dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore izvještaj o ukupnom stanju u Vojski, do kraja prvog kvartala naredne godine, a na zahtjev tog tijela i posebne izvještaje. Takođe, propisano je da ministar odbrane, na zahtjev Savjeta za odbranu i bezbjednost podnosi, pored godišnjeg izvještaja o ukupnom stanju u Vojski i posebne izvještaje”, zaključio je Stamatović.

Mihailo Danilović

Vučinić:

Neophodnost usklađivanja sa Ustavom

Uoči usvajanja tih zakona, crnogorski ministar odbrane Boro Vučinić kazao je da je razlog za donošenje tih zakona o izmjenama i dopunama “neophodnost usklađivanja zakona sa Ustavom, kao i strategijama nacionalne bezbjednosti i odbrane”.

“Predlog zakona je izmjenjen u odnosu na ostvarivanje odbrambenih interesa kroz saradnju sa međunarodnim organizacijama i institucijama, drugim subjektima i saveznicima, kao i kroz sprovođenje aktivnosti u okviru procesa integracije u NATO i Evropsku uniju”, kazao je Vučinić.

On je dodao da je Predlogom zakona propisano da Savjet za odbranu i bezbjednost odobrava plan upotrebe vojske Crne Gore, kao i da su napravljene izmjene u oblastima nadležnosti odbrane, koje se odnose na Skupštinu, predsjednika, Vladu, kao i Savjet.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vojski obezbjeđuju se normativne pretpostavke koje omogućavaju dalju izgradnju moderne vojske Crne Gore, koja će, kako je kazao Vučinić, svoj dio odgovornosti u bezbjednosti Crne Gore, ali i u sistemu kolektivne bezbjednosti.

“Prilikom izrade korišćena su iskustva partnerskih i zemalja u okruženju”, naveo je ministar odbrane.

On je dodao da Savjet za odbranu i bezbjednost donosi odluke na osnovu kojih crnogorski predsjednik komanduje i imenuje vojno diplomatske predstavnike.

“On naređuje uvođenje mjera pripravnosti i mobilizaciju vojske”, rekao je Vučinić.

Prema njegovim riječima, službu u vojski mogu da vrše samo crnogorski državljani, a u ratu i lica koja nemaju crnogorsko državljanstvo.

“Pod uslovom da imaju odobreno prebivalište u Crnoj Gori i samo ako se prijave kao dobrovoljci”.

Podoficirski lanac podrške

U svim jedinicama Vojske biće osnovan podoficirski odbor

Vojska Crne Gore, u sklopu opšte reforme sistema odbrane, počela je da mijenja i pristup u osposobljavanju i profesionalnom razvoju podoficirskog kadra, kroz afirmaciju projekta podoficirski lanac podrške. Prva analiza rada u tom domenu, započetog još 2001. godine izvršena je u decembru prošle godine. Načelnik Generalštaba VCG viceadmiral Dragan Samardžić je, tom prilikom, istakao značaj podoficirskog lanca podrške.

Stanje podoficirskog i vojničkog kadra u Vojsci, zatečeno na početku izgradnje lanca podrške, zahtijevalo je korjenite promjene. Rutinski rad na formacijskim dužnostima morao se prevazići i mijenjati struktura postojećih znanja. Ista je trebalo prilagoditi savremenim zahtjevima i postavljenim misijama Vojske. Podoficirski kadar je trebalo motivisati i dodatno obrazovati kako bi postizali visoke radne rezultate i davali puni doprinos postizanju organizacijskih ciljeva. U cilju preuzimanja stečenih iskustava, uz pomoć renomiranih predavača iz oružanih snaga partnerskih zemalja i komandi NATO, organizovana je serija seminara. Na taj način izvršena je edukacija komandnog kadra i ostalih pripadnika Vojske Crne Gore, radi upoznavanja sa pojmom podoficirskog lanca podrške i očekivanim benefitima uvođenja istog u organizacijsko-formacijsku strukturu Vojske Crne Gore. Kroz predstavljanje po-

zitivnih iskustva isticano je da podoficir, sa delegiranim autoritetom od strane sistema komandovanja, može preduzeti odgovornosti za pojedinačnu osposobljenost, fizičku spremnost i disciplinu podoficira i vojnika po ugovoru. Takođe, podoficir može pružiti podršku sistemu komandovanja kroz brzo prenošenje informacija, davanje predloga i preporuka komandantima pri ocjenjivanju, unaprjeđivanju i izricanju disciplinskih i stimulativnih mjera za podoficire i vojnike.

U cilju izvršenja priprema za formiranje podoficirskog lanca podrške tokom 2008. godine započeta je aktivnost privlačenja kandidata koji imaju sposobnosti, vještine i osobine potrebne za

uspješno vršenje dužnosti. Izvršen je sveobuhvatan proces predlaganja i selekcije podoficirskog kadra. Selekcija je obuhvatala dvije etape. Prvi nivo analize kadra u jedinicama Vojske, imao je cilj predlaganja većeg broja kvalitetnih kandidata po svakom planiranom formacijskom mjestu u lancu podrške. U drugoj fazi, selekciona komisija je za predložena lica organizovala i izvršila procjenu psiholoških karakteristika, provjeru fizičkih sposobnosti, te vrijednovanje postignutih rezultata u karijeri profesionalnog vojnog lica. Kao logičan korak u procesu formiranja podoficirskog lanca podrške, nametnulo se osposobljavanje podoficira koji su kroz proces selekcije bili planirani za postavljanje.

U toku 2008. i 2009. godine, na osnovu rezultata selekcije, izvršeno je osposobljavanje 48 podoficira kroz napredne podoficirske kurseve, dok su dvojica podoficira uspješno završila jednogodišnje školovanje u visokim podoficirskim školama. Pomenute aktivnosti realizovane su u Centru za obuku u Danilovgradu i u podoficirskim školama partnerskih zemalja.

Posebno treba istaći da su crnogorski podoficiri, koji su upućivani u inostrane školske centre, pokazivali veliko ulazno znanje i postizali odlične rezultate u toku školovanja. Ovim se i potvrđivao kvalitet obučavanja podoficira i vojnika po ugovoru, kao i kvalitetna selekcija kadra u Vojsci Crne Gore.

Nakon realizovanih aktivnosti selekcije i osposobljavanja za rad na novim formacijskim dužnostima, zvanično je tokom 2009. godine organizacijsko-formacijskim promjenama u strukturu Vojske implementiran podoficirski lanac podrške. Struktura podoficirskog lanca podrške je usklađena sa savremenim standardima i obezbeđuje pouzdan i neprekidan lanac podrške sistemu komandovanja. Sada se može reći da je podoficiru u Vojsci, kroz funkcionisanje lanca podrške, data nova uloga - učesnika na polju profesionalnog razvoja, planiranja i realizacije obuke. Podoficiri su postali učesnici i predlažaći u izradi sistemskih dokumenata koja su važna za svakodnevni rad podoficira. Uz veliko angažovanje podoficirskog lanca podrške osavremenjen je način realizacije kurseva u Centru za obuku. Kroz primjenu inovacija u radu, kvalitet obuke podignut je na viši nivo. Podoficiri su dobili priliku da stečena iskustva primijene u praktičnom radu i uspješno realizuju sve sadržaje nastavnih planova i programa kurseva.

Na međunarodnom planu podoficirski

kor Vojske Crne Gore je prepoznat kao profesionalan i posvećen razvoju i sticanju novih znanja. Vojska Crne Gore postala je jedan od osnivača i punopravni član Međunarodnog foruma podoficirskih korpusa zemalja centralne i jugoistočne Evrope, koji je formiran u cilju unaprjeđivanja regionalne saradnje na polju standardizacije vojnostručnog obrazovanja i obuke podoficirskog kadra, kao i razmjene instruktorskih programa.

Na decembarskoj analizi zaključeno je da je uspješno realizovana prva faza formiranja i inicijalnog razvoja podoficirskog lanca podrške. Definisani su zadaci u 2010. godini, sa težištem na nastavku osposobljavanja podoficirskog kadra. Takođe, zapoćeće se sa pripremama za izradu Statuta rada Podoficirskog odbora (u svim jedinicama Vojske). Aktivnost će se preduzimati u cilju kvalitetnijeg praćenja rezultata rada i predlaganja za školovanja i postavljenja podoficira. Odbori bi bili tijela koja bi pomagala komandantima u kvalitetnijem donošenju odluka iz domena profesionalnog razvoja podoficirskog kadra. Odbore bi sačinjavali podoficiri postavljeni na najodgovornije dužnosti u lancu podrške.

Formiranje i izgradnja podoficirskog lanca podrške je samo jedna od aktivnosti kojim Vojska Crne Gore i Ministarstvo odbrane ulažu napore da unaprijede stanje ljudskog resursa u sistemu odbrane. Stalno obrazovanje, stručni i fleksibilni ljudi, visoka motivacija, delegiranje autoriteta, patricipacija u odlučivanju i timski rad su pretpostavke za dalji razvoj i izvršenje misija i zadataka Vojske. To podrazumijeva konstantno ulaganje u razvoj ljudskog faktora kao najvažnijeg potencijala i osnove sistema odbrane.

stariji vodnik I klase Vladan Kojić
glavni podoficir VCG

Novi terenac

II dio

Vojske Crne Gore

U broju „PARTNERA“ od 20. novembra, predstavljeno je novo terensko vojno vozilo marke „Acleitner“, model „Men Cruiser 4x4 LC300“ Vojske Crne Gore. Članak se odnosio na istorijat razvoja, enterijer i eksterijer vozila. U ovom broju predstavljamo mehaniku i druge osobine vozila.

Mehanika vozila

Osnovu vozila predstavlja okvir u obliku šina. Ovakva izvedba okvira (šasije) vozila je lakša od tradicionalnog dizajna, a ujedno je sposobna da apsorbuje velike količine energije u slučaju udarca. Na okvir vozila postavljena je kabina vozila koja je najjača u ovoj klasi vozila, te samim tim ista je otpornija na udarce i sigurnija u sudaru. Antikorozivna zaštita kabine izvedena je procesom galvanizacije, tako da proizvođač daje dvanaest godina garancije na istu. Pored kabine na okvir su montirani i ostali elementi vozila (motor, mjenjač, prednje oslanjanje i zadnji pogonski most sa oslanjanjem).

Prednje oslanjanje vozila je izvedeno u vidu dvostrukih viljuški sa zavojnim oprugama i stabilizacijskom šipkom što predstavlja odlično rješenje pri visokim opterećenjima bez obzira na uslove vožnje.

Zadnje oslanjanje sastoji se od krute osovine sa dužinskim upravljačem (panhard šipka), zavojnih opruga i stabilizatora.

POGONSKI AGREGAT

Pogonski agregat je četvorocilindarski linijski dizel agregat radne zapremine 3.000 cm^3 (tačnije 2.982 cm^3) sa turbopumpjačem. Urađen je u tojotinoj „D-4D“ tehnologiji što podrazumjeva pod pritiskom ubrizgavanje fino raspršenog goriva direktno u komore za sagorijevanje (poznatije kao „Komon-rejl“). Ova izvedba motora pruža izvanredne performanse, što potkrijepljeno brojkama iznosi 127 kW (173 KS) snage pri 3.400 obrtaja u minuti i momentom od 410 Nm / 1.800 - 2.600 obrtaja u minuti. Prema specifikacijama proizvođača ovaj turbo punjeni dizel motor sa 16 ventila na pređenih 100 km potroši 9 litara goriva u kombinaciji sa šestostepenim manuelnim mjenjačem. Motor 3.0 D-4D ispunjava Euro 4 norme za

izduvne gasove. Motor je dodatno opremljen filterom za čestice i vanjskim usisom vazduha i alternatorom 24 V, a za pogon istog se koristi postojeći glavni remen motora.

PRENOS SNAGE

Prenos snage od motora do točkova ostvaruje se preko šestostepenog manualnog mjenjača i centralnog „torzen“ diferencijala. Centralni diferencijala snagu permanentno distribuira na prednje i zadnje točkove (odnos prenosa snage 40 odsto naprijed, 60 odsto pozadi), a zaključavanjem centralnog diferencijala ovaj odnos se mijenja i snaga se ravnomjerno distribuira naprijed i nazad. Pored ovoga vozilo je opremljeno sistemom zaključavanja zadnjeg diferencijala. Sistem zaključavanja zadnjeg diferencijala predviđen je u slučaju kada se točkovi u jarku vrte u mjestu, ili na klizavom odnosno krševitom terenu. Sistem je djelotvoran kada se jedan od zadnjih točkova okreće u mjestu

KOČIONI SISTEM

Kočioni sistem Vozilo je opremljeno dvostrukim hidrauličnim sistemom kočenja, sa četiri ventilirana diska i varijabilnim rasponom pedale za bolji osjećaj kočenja. Prilikom kočenja asistenciju vozaču pruža sistem protiv blokade točkova (ABS) sa elektronskom distribucijom sile ko-

čenja (EBD) i sistem asistencije (BA) koji prepoznaje vozačevu namjeru naglog kočenja u brzini vožnje i snazi pritiska pedale kočnice. Sistem asistencije tako pomaže u primjeni jačeg kočenja

BOJA VOZILA

Boja vozila Kompletna spoljašnjost i dio novoizgrađenog metalnog enterijera vozila bojadisan je nijansi sivo-maslinaste boje koju je stručna komisija MO i VCG odabrala za autorizovanu boju vojne tehnike Vojske Crne Gore. Ova nijansa boje prvi put je korišćena prilikom bojadisanja ovih vozila. Prilikom odabira nijanse komisija se vodila kriterijumima terena gdje će se vozila koristiti i vegetacije koja preovlađuje Crnom Gorom (zimzelena). Pored nijanse boje prilikom odabira vodilo se računa i o kvalitetu boje i za osnovu iste odabrana je akrilna baza. Boja je dvokomponentna akrilni lak i očvršćivač. Kako bi se izbjegao efekat refleksije nanese boje, pored navedene dvije komponente dodata je i komponenta za matiranje. Na ovaj način postignuto je da je procenat sjaja nanešene boje sveden na 35%, gledano na površinu pod uglom od 60°. Ostali dijelovi spoljašnjosti vozila koji su u fabričkoj izvedbi vozila bili hromirani (maska poklopca motora, oznake vozila i sl.) bojadisani su mat crnom bojom, kao i naplatci točkova.

REZIME

Uvođenjem ovih vozila u upotrebu Vojske Crne Gore značajno se osvježio postojeći vozni park. Terenac „Lend kruzer“ je savremeno terensko vozilo, nastalo na osnovu dugogodišnje prakse u proizvodnji i razvoju ove vrste vozila, renomiranog japanskog proizvođača „Tojote“. I pored velike pouzdanosti koju pruža ovo vozilo i odličnih performansi i ono ima svoje slabe tačke. Naime i pored iz-

LIČNA KARTA	
DIMENZIJE I MASA	
Dužina (mm)	5.020
Širina (mm)	1.900
Visina (mm)	2.100
Međuosovinsko rastojanje (mm)	2.790
Masa praznog vozila (kg)	2.500
Maksimalno dozvoljeno opterećenje prednje osovine (kg)	1.500
Maksimalno dozvoljeno opterećenje zadnje osovine (kg)	2.000
Opterećenje krova (kg)	80
TERENSKJE PERFORMANSE	
Klirens (mm)	215
Ulazni ugao (°)	32
Izlazni ugao (°)	27
Ugao točkova do središta vozila (°)	20
Krizni ugao prevrtanja (°)	42
Dubina vode (mm)	700
TOČKOVI	
Naplatci čelični	7,50Jx17 H2
Pneumatici „BFGodrich“	LT 265/70 R17/C
UPRAVLJAČ	
Progresivni hidraulički servo upravljač podesiv po visini i dubini	
MOTOR	
Gorivo	Dizel (48 cetana)
Broj cilindara	4 (u redu)
Izvedba motora	linijski
Mehanizam ventila	16 V DOHC remenski
PERFORMANSE	
Ubrzanje od 0 do 100 km/h (s)	11,5
Maksimalna brzina (km/h)	175
POTROŠNJA	
Prosječno (L/100km)	9,1
Kapacitet rezervoara (L)	87

vanrednog sistema kočenja problem mogu da predstavljaju kočiona klijesta, koja se prilikom zamjene kočionih di-skova (u zavisnosti od načina vožnje, traju između 30.000 i 100.000) moraju zamijeniti. „Lend Kruzer“ za vožnju po asfaltu koristi viši odnos obrtaja brzina, čime doprinosi vrhunskim performansama i glatkoj promjeni stepena prenosa. Lakoća i kompaktni dizajn doprinjeli su ekonomičnoj potrošnji goriva i tihom djelovanju. Kao pravi predstavnik ove klase vozila isti omogućava korišćenje nižeg odnosa obrtaja brzina u veoma zahtjevnim terenskim uslovima.

Tojotin četvorocilindrični dizelski agregat ima velike klipove, nije mnogo temperamentan, ali zato kontinuirano vuče bez problema.

potpukovnik Ljubomir Bojović, dipl. inž

potpukovnik Jagoš Radović, dipl. inž

Bezbjednosne procedure za razmjenu podataka

U skladu sa posvećenošću Crne Gore dosljednom ispunjavanju standarda Evropske unije i Direkcija za zaštitu tajnih podataka nalazi se pred velikim izazovima.

Oblast tajnih podataka u Evropskoj uniji regulisana je Bezbjednosnom regulativom Savjeta Evropske unije. Ovom regulativom propisane su odredbe o osnovnim principima kao i minimum

bezbjednosnih standarda, u cilju osiguranja bezbjednosti i uspostavljanja opštih standarda na polju tajnih podataka. Navedene odredbe se odnose na tajne podatke Evropske unije koji predstavljaju bilo koju informaciju i materijal, čije bi neovlašćeno objavljivanje moglo prouzrokovati različite

štetne posljedice po interese Evropske unije, ili za jednu ili više država članica EU, bez obzira na to da li ta informacija dolazi iz EU ili je dobijena od država članica, trećih zemalja ili međunarodnih organizacija. Takođe, regulisani su i

ciljevi bezbjednosti, bezbjednosne mjere, organizacija bezbjednosti, bezbjednost osoblja, fizička bezbjednost i bezbjednost informacija (INFOSEC). Jedan dio propisa odnosi se i na borbu protiv sabotaze i drugih oblika namjernog nanošenja štete i davanja kalsifikovanih informacija trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

Zakonom o tajnosti podataka, kao i podzakonskim aktima, donijetim na osnovu njega u Crnoj Gori je po prvi put materija tajnih podataka regulisana na jedinstven način. Rad na njima podrazumjevaao je i njihovo usklađivanje sa NATO direktivama, kao i pomenutom bezbjednosnom regulativom Evropske unije. U ovoj fazi nije potpuno regu-

lisana jedino oblast INFOSEC-a, ali su u toku aktivnosti na donošenju propisa kojima će se regulisati i informaciona bezbjednost tajnih podataka, čime će se zaokružiti pravni okvir u oblasti tajnih podataka.

Svjesni potrebe jačanja saradnje u vezi sa pitanjima od obostranog interesa u oblasti bezbjednosti, kao i potrebe postojanja pravnog okvira u kojima će se ova saradnja odvijati, Crna Gora je pokrenula inicijativu za potpisivanje Ugovora sa EU o bezbjednosnim procedurama za razmjenu tajnih podataka. Krajem jula 2009. godine ministar inostranih poslova predao je pismo sa predlogom za potpisivanje ovog ugovora visokom predstavniku Evropske unije za spoljnu politiku i Generalnom sekretaru savjeta Evropske unije. Nakon ove inicijative biće pokrenuti tehnički pregovori o sporazumu, a otpočinjanje navedenih aktivnosti već se očekuje.

Potpisivanjem Sporazuma o bezbjednosnim procedurama za razmjenu tajnih podataka biće stvoren čvrst pravni okvir, neophodan za vršenje razmjene u skladu sa evropskim bezbjednosnim standardima. Na ovaj način Crna Gora će još jednom dokazati svoju posvećenost u ostvarivanju strateških ciljeva u domenu evroatlantskih integracija, odnosno punopravnog članstva u NATO i EU.

B.D., I.P., P.K.

Intervju sa zamjenikom komandanta NATO baze Pol i Khomri na sjeveru Avganistana, potpukovnikom Janošom Voklom

Mađari čekaju Crnogorce

Pripadnici Vojske Crne Gore obezbjeđivaće kamp u Pol i Komriju

Potpukovniče Vokla, šta je glavni zadatak mađarskih snaga u NATO bazi Pol i Komhri na sjeveru Avganistana?

Janoš Vokla: Mađarske vojska koja djeluje u sklopu NATO trupa na sjeveru Avganistana ima PRT, što zapravo predstavlja Provincijski Tim za Rekonstrukciju, čiji su glavni zadaci uspostavljanje bezbjednosti, odnosno, obezbjeđivanje lokalnom stanovništvu boljih uslova za život. U tom smislu mađarski PRT im obezbjeđuje odgovarajuću podršku.

Na kakvu reakciju lokalnog stanovništva nailazite?

Vokla: Mađarska vojska ovdje u Pol i Khomriju ima bataljonsku jedinicu, sa vojnim i civilnim dijelom. Što se tiče vojnog dijela, njegovi najznačajniji djelovi su tim za zaštitu i tim za logističku podršku. Drugi dio tiče se civilnog dijela PRT-a koji je usko povezan sa političkim savjetnikom koji je Mađar i koji na dnevnoj bazi razmatra političku i bezbjednosnu situaciju, odnosno održava dnevne sastanke sa predstavnicima lokalnog stanovništva. Moram Vam reći da je naše iskustvo s lokalnim stanovništvom pozitivno, a jedna od lekcija koju smo naučili do sada je da je vrijeme u Avganistanu relativan pojam. To se u praksi manifestuje na način da se sastanci koji se obično zakazuju za 12 sati oni nikada ne počnu prije 13 sati i 15 minuta jer predstavnici lokalnog stanovništva kasne u prosjeku između 60 i 75 minuta. Takođe, ova naša sekcija održava bliske veze sa odgovarajućim međunarodnim organizacijama,

kao što su UNAMA i USAID, čiji predstavnici su smješteni sa nama u kampu.

Kako ocjenjujete političku i bezbjednosnu situaciju u sjevernom dijelu Avganistana, posebno u dijelu oko grada Pol i Khomrija gdje je stacioniran ovaj NATO kamp?

strane konstantno radimo i ulažemo jako puno napora u izgradnju odnosa i povjerenja s lokalnim stanovništvom.

Generalno ocjenjujuci, politička i bezbjednosna situacija ovdje na sjeveru je na nekom srednjem nivou.

Potpukovniče Vokla, kako izgleda je-

Vokla: Postoje izvjesne zone ovdje na sjeveru koje nijesu bezbjedne. U prvom redu mislim na Baglanidžadid, Dhamangori i Tvantagori. Naravno, vidim i puno mogućnosti da se problemi u tim zonama riješe i mi svakodnevno radimo na unaprjeđivanju te situacije.

Što se tiče samog Pol i Khomrija, bezbjednosna situacija nije loša. Dobro smo informisani svakodnevno pratimo šta rade pojedinci koji su bliski talibanima i koji imaju terorističke aspiracije. S druge,

dan uobičajni radni dan u ovom NATO kampu?

Vokla: Nakon buđenja koje je između pet i šest sati, imamo rutinske dnevne poslove. Prvo se servira doručak, a nakon doručka imamo kolegijum na kojem se razmatra šta je urađeno prethodnog dana i šta bi trebalo da bude u fokusu u danu koji je pred nama. Nakon toga kreće se s operativnim radom. Svaka aktivnost mora se isplanirati i iskoordinisati detaljno. Posebna pažnja poklanja se timo-

vima koji moraju ići van kampa i koji su zaduženi za sprovođenje složenijih zadataka.

Primijetio sam da pojedinci u kampu nose brade i na uniformama umjesto imena i prezimena ispisani su im samo nadimci. O čemu se zapravo radi?

Vokla: Da, dobro ste to primijetili. To se radi isključivo iz bezbjednosnih razloga. Brade, predstavljaju izraz našeg pošto-

vanja lokalnom stanovništvu. Na sjeveru uglavnom žive Hazari, Tadžici i Hazari muslimanske vjeroispovijesti. Što se tiče nadimika, trudimo se da prilikom njihovog smišljanja oni imaju prizvuk lokalnih imena, a služe nam da sakrijemo identitet od eventualne odmazde talibana prema porodicama naših vojnika koje se nalaze u našoj domovini. Kao što vidite, vojnici koji imaju kontakt sa spoljašnjom sredinom vode računa o najsitnijim detaljima.

Početak ove godine oko 35 crnogorskih vojnika će vam se pridružiti ovdje u Pol i Khomriju. Da li možete da objasnite šta će biti njihovi glavni zadaci u Pol i Khomriju?

Vokla: Da, znamo za to i to je odlična mo-

gućnost za zajedničkim radom. U tom smislu, prije svega, želio bih da kažem da će glavni zadaci crnogorskih vojnika biti na poslovima obezbjeđenja. To znači kolege iz Crne Gore dnevno će obezbjeđivati kamp. Takođe, u tom smislu mislim i na kontrolu glavnog ulaza u kamp. Imao sam prilike da razgovaram s oficirima crnogorske vojske koji su dolazili nekoliko puta u izvidnicu i s kojima smo definisali sva pitanja u vezi s angažmanom. Očekujemo tu veliku pomoć od naših prijatelja iz Crne Gore koji su prošli sve faze priprema i koliko znam apsolutno su spremni da preuzmu poslove koje smo definisali.

Iz ugla oficira mađarske vojske, šta znači za jednu državu učešće u mirovnim misijama poput ove u Avganistanu (ISAF)?

Vokla: Ovo učešće je jedno veliko profesionalno iskustvo za mene, ali se usuđujem reći i za svakog našeg vojnika ovdje. Nakon ovakve misije shvatate da ste profesionalno u istoj ravni sa svim ostalim vojnicima drugih država koje participiraju u mirovnoj misiji ISAF. Što se tiče drđave, tu, prije svega, mislim da je velika stvar biti rame uz rame ostalim vojnim silama koje su došle u Avganistan da pomognu lokalnom stanovništvu da se otgrnu iz ralja terorista i da im obezbijede uslove za život dostojne čovjeka u 21. vijeku. To je i naša obaveza kao članice NATO alijanse, gdje svi djelujemo po principu "svi za jednog jedan za sve". Siguran sam da će takve utiske ponijeti i crnogorski vojnici. Velika je čast biti ovdje gdje se ispisuju stranice najnovije istorije, kada je riječ o borbi protiv terorizma kao globalnoj prijetnji. Takođe, smatram da se ovakvim aktivnostima jako puno dobija na profesionalnom iskustvu i crnogorska vojska, ali i država Crna Gora, kojoj će ovo biti jedan od njenih prvih i značajnijih koraka ka pridruživanju NATO-u. Istovremeno, ne smiju se prenebregnuti i bilateralni odnosi između Mađarske i Crne Gore koji su do sada bili jako dobri, a koji će

se nakon ove zajedničke misije još više unaprijediti.

I na samom kraju nekoliko pitanja u vezi bezbjednosti samog kampa u Pol i Khomriju. Potpukovniče Vokla, koja je najslabija tačka ovog kampa?

Vokla: Baza je odlično utvrđena sa svih strana. Unutar nje su ravnomjerno raspoređeni bunker i za slučaj raketnog napada kojeg je u suštini gotovo nemoguće isplanirati od strane talibana, jer su strateške tačke na okolnim brdima i plani-

nama jako dobro čuvane od strane lokalne policije i vojske koje dnevno obilaze naše patrole. Drugi razlog leži u činjenici da talibani ne raspolažu savremenim oružjem srdnjeg i dugog dometa. Sve to, kad se uzme u obzir, mogu reći da je kamp apsolutno bezbjedan i sadrži sve neophodne uslove i sadržaje za normalan život, od teretane, preko biblioteke do stolova za bilijar i stoni fudbal.

Da li je do sada zabilježen napad na kamp Pol i Khomri?

Vokla: Nije zabilježen ni jedan napad. Bilo je sukoba s talibanima oko baze i tokom 2008. dva naša vojnika su poginula, ali o tome ne mogu ništa više reći jer nemam dozvolu Ministarstva odbrane Mađarske.

Autor emisije je mr Miroslav Radojević, izvršni direktor TV Atlas

Ekipa Vojske u streljaštvu

Predstavnici Vojske Crne Gore nedavno su učestvovali na takmičenju u streljaštvu na tradicionalnom turniru "PODGORICA 2009", u disciplini gađanje pištoljem velikog kalibra.

Pokrovitelj takmičenja bio je glavni grad Podgorica, a organizatori Streljački savez Crne Gore, Ministarstvo odbrane i Streljački klub "Centar" iz Podgorice.

Takmičenje je organizovano u sklopu manifestacije, posvećene Danu oslobođenja Glavnog grada.

Poslije kratke pripreme, na strelištu "Danilovgrad", formirane su tri ekipe koje su predstavljale VCG. Ekipe su formirane na osnovu postignutih rezultata na prvom ljetnjem sportskom prvenstvu Vojske.

Nakon dvodnevno takmičenja, na gradskom strelištu "Ljubović", na kojem je učestvovalo devet ekipa sa oko trideset takmičara, u ekipnoj i pojedinačnoj konkurenciji, ekipa "Vojska I" pokazala je najbolje rezultate i zauzela prvo mjesto, sa ukupno 735 krugova. Drugo mjesto pripalo je Upravi policije područnoj jedinici Podgorica sa 731 krugom dok je treće mjesto zauzela Posebna jedinica policije sa 713 krugova.

Uz samo nekoliko krugova zaostatka, za četvrtoplasiranom ekipom SAJ, plasirale su se ekipe "Vojska II i III".

Ekipo "Vojska I" sačinjavali su potpukovnik Radoljub Vitorović iz Ministarstva odbrane, zastavnik prve klase Mihad Muratović i civilno lice Siniša Popović iz Centra za obuku.

U pojedinačnoj konkurenciji, uz dramatično finale, puno preokreta, trijumfovao je Željko Miličković, član ekipe Posebne jedinice policije, inače standardni crnogorski reprezentativac u streljaštvu.

Po završetku takmičenja, uz prigodnu svečanost, proglašeni su pobjednici u ekipnom i pojedinačnom plasmanu. U ekipnom plasmanu prvoplasiranoj ekipi dodijeljen je pehar i diploma, dok su drugoplasiranoj i trećeplasiranoj ekipi uručene diplome. Za pojedinačni plasman pored pehara i diploma dodijeljene su i novčane nagrade.

Nagrade je uručio vice-admiral Dragan Samardžić, Predsjednik Streljačkog saveza Crne Gore, koji je u svom prigodnom govoru tom prilikom istakao da su osvajanjem prvog mjesta u ekipnoj konkurenciji strijelci dostojno reprezentovali Vojsku. Pošto je naša zem-

lja članica Međunarodnog savjeta za vojne sportove (CISM), planirano je i učešće na nekom od međunarodnih takmičenja, s obzirom na to da naši strijelci imaju najviše šansi od svih sportova da postignu zapažene rezultate.

Međutim, treba imati u vidu da pored najboljih namjera, da se za predstojeća takmičenja što bolje pripreme, odnosno, da se ravnopravno suprotstave znatno iskusnijim evropskim ekipama, koje su vodeće u ovoj disciplini, potrebno je obezbijediti i veću količinu municije za treninge, veći broj meta, a glavno je, nabaviti savremeno sportsko naoružanje (Walter 22/32, Hemerli ili Morini 32M), kao i ostalu opremu neophodnu za proces treninga, ali i samo takmičenje. Postoje izvjesna obećanja da smo putem donacija mogli doći do prijeko potrebne opreme za pripremu ekipe za dalja takmičenja - saznali smo od naših strijelaca.

ppk Radoljub Vitorović

Glava u torbi, ali nije golgota

Ono što je mene prvo zanimalo kad sam se zainteresovao za odlazak u misiju, a što sad zanima moje kolege koji tek treba da dođu, je koje su sve opasnosti koje ovdje vrebaju. Radi njih, pogotovo onih koji će da ostave porodicu kod kuće, sad ću to da da razjasnim, jer je najveća opasnost neznanje. Loša priprema redovno znači i loš rezultat.

Fizička ugroženost

Rat je okončan 2003. i sve frakcije su potpuno razoružane. U Liberiji je mala vjerovatnoća povreda od vatrenog oružja. Ipak, trenutno relativno mirna situacija ne smije da zavarava. UN se povlači, bliže se novi izbori i bezbjednosne procjene jasno ukazuju na povećanje rizika. Stanje u susjednim državama je slično. Napadi (uglavnom zbog pljačke) na pripadnike UN se najčešće izvode mačetama. Mjesečno bude do dva napada. Pravila nema, ali uglavnom oni koji su napadnuti su sami krivi zbog svoje nesmotrenosti i previše opuštanja. Najviše pripadnika UN strada na putevima, zbog nesmotrene vožnje. Patroliiranje po zabijama je poseban izazov. Zahtjeva odličnu fizičku kondiciju, jaku psihu, dobru pripremu i vještinu za volanom. Tu šale nema. U najboljem slučaju ako se nešto desi vašom krivicom,

plaća se šteta na vozilu. Udesi vazduhoplova su rijetki. Susreti sa zmijama, paucima i škorpijama su nešto što stariješina savlada tokom svog školovanja na logorovanjima. Ovdje je samo razlika u veličini.

Tropske bolesti i infekcije

Protiv tropskih bolesti se primaju vakcine prije upućivanja u misiju. To ne garantuje da se nećete razboljeti, ali ako se to desi šanse su veće za oporavak. Godišnje bude do tri smrtna slučaja. S obzirom na broj pripadnika misije, to je neznatan procenat. Malaria je najpoznatija, najrasprostranjenija, ali ne i najopasnija od svih. Uglavnom sve mogu da se liječe i bolnice UN se uspješno nose sa tim. Kožne i stomachne infekcije su poseban problem. Ovdje su ključni faktori nivo lične higijene i sreća. Prljavština je svuda. Ja sa sobom stalno nosim alkoholni gel za dezinfekciju ruku. Ako u koži počnu da vam se razvijaju larve leptira ili muva to znači da treba da se zapitate da li je krajnje vrijeme da operete uniformu. Ja svoju perem svaka 2-3 dana.

Polne bolesti

Jedan moj drugar, UN policajac je ukazujući pomoć ranjenom lokalcu došao u kontakt sa njegovom krvi. Ovih dana ide na test na AIDS.

Moj savet je, uvijek držite dva para hirurških rukavica u rancu i svakako izbjegavajte bilo kakav kontakt. Jednostavno, niko vam ovdje ni zvanično neće zamjeriti ako ne pružite prvu pomoć zbog straha od bolesti. Osim ako ste pripadnik medicinskog osoblja.

I na kraju, kako sve ovo objasniti najbližima? Hljev koji jedemo jednostavno ima ovakav ukus. Ko želi drugačiji ukus, neka proba nešto drugo. I rudari recimo rizikuju svaki dan. Njihov hljev je takođe natopljen zebnjom i nadom najbližih i znojem njih samih. A ne mrdaju iz Crne Gore. Nakon nekoliko mjeseci provedenih ovdje, ne mogu da kažem da žalim što sam došao, ali odvojenost od porodice je nešto što svako mora sam da savlada. Moja porodica zna čega se sve odričemo. Ovdje sam sretao ljude kojima su se kod kuće radala djeca dok su oni bili duboko u džungli, pa se uvijek tješim da ima onih koji su u teškoj situaciji. I uvijek od goreg ima gore, a pravo da vam kažem, ovdje niko ne shvata dolazak u misiju kao dolazak na Golgotu. Sve ima i svoju ljepšu stranu.

Branko Đurđić

UNMIL, Liberija

ENGLISH

ORGANIZACIJA

PRESS CENTAR

BIBLIOTEKA

MULTIMEDIJA

NASLOVNA STRANA

KABINET

MINISTAR

ORGANIZACIJA

PITAJTE MINISTRA

KONTAKT

LINKOVI

VLADA
POČETNA STRANA

Saopštenje: Načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore viceadmiral Dragan Samardžić primio ambasadora Austrije Martina Pamera i vojnog atašea brigadnog generala Rajnharda Šoberla

Viceadmiral Samardžić zahvalio se na podršci koju Austrija pruža u sistemu reforme odbrane, a posebno je istakao pomoć kod podizanja operativnih sposobnosti planinske jedinice Vojske Crne Gore, kao i u učenju njemačkog jezika. Gosti su izrazili zadovoljstvo ostvarenom saradnjom i saopštili da će nastaviti da podržavaju reforme i integracioni proces u sistemu odbrane... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 28.01.2010 16:47

Saopštenje: Osnovna obuka vojnika po ugovoru za jedinicu koja je deklarirana po Konceptu operativnih sposobnosti

Danas je u kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu svečano obilježen početak osnovne obuke novih vojnika po ugovoru. Nakon završetka osnovne obuke vojnici po ugovoru obuku će nastaviti u jedinici deklariranoj po Konceptu operativnih sposobnosti (Operational Capability Concept- OCC) u Nikšiću... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 28.01.2010 14:14

Saopštenje: Potpisan plan bilateralne saradnje za 2010. godinu između ministarstava odbrane Crne Gore i Republike Austrije

Šef odsjeka za međunarodnu saradnju Krsto Perović i austrijski vojni atašea brigadni general Rajnhard Šoberl, potpisali su danas u Ministarstvu odbrane Plan bilateralne saradnje za 2010. godinu... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 28.01.2010 11:29

Saopštenje: Ministar odbrane Boro Vučinić primio ambasadoricu Ujedinjenog Kraljevstva Ketrin Najt-Sends

Tom prilikom, ministar Vučinić poželio je dobrodošlicu i uspješnu diplomatsku misiju novoimenovanoj ambasadorici, podsjećajući na veoma uspješnu dosadašnju saradnju dvije zemlje u oblasti odbrane, a posebno kada je riječ o uništavanju viškova naoružanja i municije. Takođe, on je ponovio posvećenost Vlade evropskim i evroatlantskim integracijama, posebno ističući značaj nedavnog dobijanja Akcionog plana za članstvo u NATO – MAP. Upoznao je sagovornicu sa završnim pripremama crnogorskih vojnika koji će biti početkom marta upućeni u Avganistan, u okviru ISAF misije... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 26.01.2010 16:58

Najava: Konferencija za novinare o iskustvima Mađarske u procesu implementacije komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama

Ambasada Republike Mađarske u Crnoj Gori i Koordinacioni tim za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore, uz učešće Odjeljenja za javnu diplomatiju NATO-a, organizuju seminar o iskustvima Mađarske u procesu implementacije komunikacione strategije za NATO. Seminar će biti održan u srijedu 27. januara 2010. u zgradi Ministarstva inostranih poslova Crne Gore... [Opširnije](#)

Ministarstvo odbrane 26.01.2010 15:20

PRETRAŽI

Prijavite se na našu mailing listu!

vaš e-mail

PRIJAVI ME

odjava

KONKURSI

ZAKONSKA REGULATIVA

STRATEŠKA
DOKUMENTA

PARTNERSTVO ZA MIR

VOJSKA CRNE GORE

INTERVJUI

PARTNER

VODIČ ZA SLOBODAN
PRISTUP
INFORMACIJAMA

FOTO GALERIJA

AUDIO GALERIJA

AUDIO ZAPIS

Intervju
ministra odbrane
Bora Vučinića
za Radio Crne Gore - emisija
NATO info

evro.vog.umn